

Ministerie van Financiën

T.a.v. Ir. E. Wiebes

Postbus 20201

2500 EE Den Haag

Amsterdam,
Betreft

18 augustus 2017

**Reactie van marktpartijen die actief zijn in de publiek-private samenwerking (PPS)
op het Consultatiedocument implementatie ATAD1**

Uwe Excellentie,

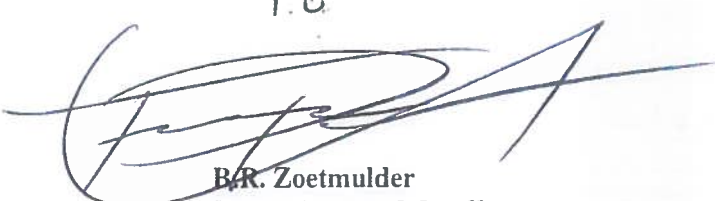
Bijgaand treft u een reactie op het Consultatiedocument implementatie ATAD1 van 10 juli 2017 vanuit de PPS-sector.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot het geven van een nadere toelichting op deze reactie.

Hoogachtend,

1/0

G.J.W. Kinnegim
Partner Allen & Overy LLP

i.o.

B.R. Zoetmulder
Partner Loyens & Loeff

Uwe Excellentie,

Namens de in de ondertekening genoemde marktpartijen (**Marktpartijen**) geven wij hierbij een reactie op het Consultatiedocument implementatie ATAD1 van 10 juli 2017 (het **Consultatiedocument**) waarin voorstellen worden gedaan om de Anti Tax Avoidance Directive¹ (de **Richtlijn**) in de Nederlandse wetgeving te implementeren. De Marktpartijen zijn belangrijke spelers op het gebied van de publiek-private samenwerking (**PPS**) onder meer wanneer het Nederlandse publieke infrastructuurprojecten betreft.

Voor de Marktpartijen is het belangrijkste element uit het document de zogenoemde 'earningsstrippingregeling'. De earningsstrippingregeling beperkt de aftrek van rente. De beperking ziet zowel op groepsrente als op rente op externe financiering. In het Consultatiedocument is ervoor gekozen om geen gebruik te maken van de in de Richtlijn opgenomen mogelijkheid om openbare infrastructuur-projecten uit te zonderen van de earningsstrippingregeling.

PPS-projecten, en openbare infrastructuur-projecten in het bijzonder, kennen over het algemeen een lange looptijd (van 20 tot 30 jaar). Kenmerkend is ook de financieringsvorm; een relatief groot percentage vreemd vermogen.² Sinds de start van PPS in Nederland (rond het jaar 2000) is een groot aantal PPS-projecten aanbesteed waarvan de looptijd nog jaren voortduurt. Daarnaast is er ook een aantal PPS-projecten aangekondigd. De betrokken private partijen gaan in het kader van een PPS-project voor een zeer lange duur substantiële financiële verplichtingen jegens de overheid aan. Hetzelfde geldt voor verplichtingen bij banken en overige financiers van de projecten.

De voorgestelde earningsstrippingregeling heeft een aanzienlijke impact op PPS-projecten. Nieuwe projecten worden duurder als gevolg van hogere kosten veroorzaakt door de voorgestelde earningsstrippingregeling (wat uiteindelijk ook de overheid raakt) en bestaande projecten zijn mogelijk geheel verkeerd geprijsd als gevolg van de earningsstrippingregeling.

Dit klemmt te meer, aangezien de in de Richtlijn opgenomen earningsstrippingregeling beoogt grondslaguitholling en winstverschuiving binnen het concern door middel van rentebetalingen te voorkomen. Bij PPS-projecten is, gelet op de aard van de projecten, de nauwe band met de publieke sector en het feit dat de PPS-projecten grotendeels extern gefinancierd zijn, het risico op grondslaguitholling en winstverschuiving binnen concern gering of non-existent.³ Gelet op voorgaande (en getuige de in de Richtlijn voorgestelde uitzondering voor PPS-projecten) vallen PPS-projecten niet onder de doelstelling van de regeling. Een uitvoeriger omschrijving van een PPS-project vindt u terug in bijlage 1.

De Marktpartijen zouden dan ook graag zien dat:

Primair

- (a) De uitzondering op de earningsstrippingregeling voor openbare infrastructuur-projecten wordt opgenomen in het voorgestelde artikel 15b Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (**Wet Vpb 1969**). Het in het Consultatiedocument gebezigde bezwaar tegen opname van deze uitzondering van onvoldoende afbakening van deze projecten snijdt geen hout, zoals hierna ook zal worden betoogd.

Secundair

- (b) Indien de uitzondering niet wordt opgenomen, dat dan ten minste wordt verduidelijkt:
 - (i) dat de rentecomponent in de beschikbaarheidsvergoeding kwalificeert als 'rentebaten' zoals bedoeld in het voorgestelde artikel 15b Wet Vpb 1969; en

¹ Richtlijn (EU) 2016/1164 van de Raad van 12 juli 2016, PbEU 2016, L 193/1. Op 31 augustus 2016 is een rectificatie van deze richtlijn gepubliceerd, PbEU 2016, L 234/26.

² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/publiek-private-samenwerking-pps-bij-het-rijk/wat-is-dbfmo-of-dbfmo>

³ Zoals ook door de OECD erkend in: OECD Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) project, Action 4: Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, 2015 Final Report.

- (ii) dat de voorgestelde renteaftrekbeperking niet van toepassing is of kan zijn op rentebetalingen die niet via de winst- en verliesrekening lopen;
- (c) In aanvulling daarop een overgangsregeling wordt opgenomen in het voorgestelde artikel 15b Wet Vpb 1969 voor financiering die voor 17 juni 2016 is verstrekt, zoals financieringen waarvoor enkel de kasstroom uit een specifiek project verhaal biedt (projectfinanciering) en dan ten minste voor rente op externe financiering.
- (d) De grens van maximaal 30% (van de fiscale EBITDA) en de drempel (safe harbour) van € 3.000.000 (per belastingplichtige / fiscale eenheid) in stand wordt gelaten.

Wij kijken met belangstelling uit naar het vervolg dat zal worden gegeven aan het Consultatiedocument en wij spreken de wens uit dat onze opmerkingen in uw overwegingen zullen worden meegenomen. Hieronder geven wij een nadere toelichting op bovenstaand verzoek.

1. TOELICHTING

1.1 Algemene uitzondering voor PPS-projecten

- (a) In het Consultatiedocument is ervoor gekozen om geen gebruik te maken van de in de Richtlijn opgenomen mogelijkheid om openbare infrastructuur-projecten uit te zonderen van de earningsstrippingregeling.
- (b) Op basis van artikel 4, vierde lid van de Richtlijn, kunnen lidstaten ervoor kiezen om een uitzondering op te nemen voor:
- (i) leningen die voor 17 juni 2016 zijn gesloten, maar de uitsluiting strekt zich niet uit tot daaropvolgende wijzigingen van deze leningen;
 - (ii) leningen die voor de financiering van een langlopend openbare-infrastructuurproject worden gebruikt waarbij de uitvoerder van het project, de financieringskosten, de activa en de inkomsten zich allemaal in de Europese Unie bevinden.
- (c) Voor de uitzondering onder (ii) wordt onder langlopend openbare-infrastructuurproject verstaan een project *“dat bedoeld is om een grootschalig actief dat door een lidstaat wordt beschouwd als zijnde van algemeen belang, te leveren, te verbeteren, te exploiteren en/of te onderhouden.”*
- (d) Daarnaast is in de Richtlijn opgenomen, dat wanneer de uitzondering onder (b)(ii) van toepassing is, alle inkomsten uit een langlopend openbare-infrastructuurproject worden uitgesloten van de EBITDA van de belastingplichtige en wordt het uitgesloten overschot aan rentelasten niet opgenomen in het overschot aan rentelasten van het concern voor doeleinden van de EBITDA-uitzondering.⁴
- (e) In het Consultatiedocument worden bezwaren genoemd tegen het opnemen van een specifieke uitzondering voor PPS-projecten, die wij als volgt samenvatten:
- (i) het begrip “openbare-infrastructuurprojecten” laat zich moeilijk afbakenen;
 - (ii) het opnemen van een uitzondering is cijfermatig bewerkelijk in de uitvoering; en
 - (iii) de financieringsregeling ten behoeve van openbare-infrastructuurprojecten moet bovendien bijzondere kenmerken hebben die een uitzondering rechtvaardigen.

Op deze drie bezwaren wordt hierna afzonderlijk ingegaan.

Ad (i) het begrip “openbare-infrastructuurprojecten” laat zich moeilijk afbakenen

- (f) Uit de verschillende (concept)versies van de Richtlijn⁵ blijkt dat de lidstaten hebben geprobeerd om een werkbare uitzondering te formuleren voor infrastructuurprojecten, waarbij bij de implementatie enige ruimte wordt geboden aan de lidstaten zelf. Voor de afbakening van het begrip “openbare-infrastructuurprojecten” kan bijvoorbeeld aansluiting worden gezocht bij die eerdere (concept)versies van de Richtlijn en het kader dat wordt geschetst in Actiepunt 4 van het BEPS-project.⁶ Daarnaast is aan de lidstaten ruimte geboden om een eigen definitie te hanteren.
- (g) Dat deze afbakening mogelijk is, blijkt verder ook uit het feit dat verschillende lidstaten specifieke regelingen hebben voor PPS-projecten, zoals het Verenigd Koninkrijk en België.

Verenigd Koninkrijk

⁴ Zoals is neergelegd in artikel 5, punt b van de Richtlijn en in het Consultatiedocument aangeduid als “EBITDA-uitzondering”.

⁵ Concept versie van de Richtlijn van 28 januari 2016, Concept versie van 6 april 2016, artikel 4, vierde lid, sub (a)-(f) van de Richtlijn

⁶ OECD Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) project, Action 4.

Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, 2015 final report, p. 39-41.

- (h) In het Verenigd Koninkrijk is een wetsvoorstel aanhangig op basis waarvan vanaf 1 april 2017 een earningstrippingregel van toepassing kan worden die in lijn is met de Richtlijn en op basis waarvan renteaftrek is beperkt tot 30% van de EBITDA met een drempel van GBP 2 miljoen. Daarbij geldt een tamelijk uitgebreide uitzondering voor 'qualifying infrastructure companies'. Overigens wordt de keuze voor deze uitzondering als volgt toegelicht:

"The Organisation for Economic Cooperation and Development recognised in their 2015 Final Report on Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments (Action 4) that, because of both the nature of public infrastructure assets and the close connection with the public sector, financing arrangements of companies providing such assets commonly present little or no base erosion or profit shifting risk. This is particularly the case where financing arrangements are provided by third parties (with no equity interest in the company) and if related income is subject to tax in the same territory as the interest expense is deductible.

*Recognising this, and in order to ensure that private investment in public infrastructure is not deterred by unwarranted restrictions on the deductibility of tax-interest expense, the rules include an alternative approach to limiting such deductions for companies that provide public infrastructure. This approach is based on the optional exclusion in the OECD report, and is intended to provide effective protection against base erosion using interest or similar expense. To use the alternative rules in Chapter 8, each company must meet a number of conditions and make an election to be a qualifying infrastructure company (QIC)."*⁷

- (i) De concept guidance van HMRC gaat vervolgens uitvoerig in op de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om te kwalificeren als QIC. Daarnaast is gekozen voor een systeem waarbij de betreffende belastingplichtige moet opteren voor deze status om voor de uitzondering in aanmerking te komen.

België

- (j) In België is in het kader van bestaande renteaftrekbeperkingen (thincap) voor bepaalde situaties een uitzondering opgenomen voor PPS-projecten, waarbij de betreffende entiteiten als volgt zijn omschreven: "*vennootschappen waarvan de voornaamste activiteit bestaat in het uitvoeren van een project van publiek-private samenwerking gegund na inmededingingstelling conform de reglementering inzake overheidsopdrachten*"⁸.
- (k) Bovenstaande illustreert dat afbakeningsproblematiek niet in de weg hoeft te staan aan het opnemen van de uitzondering.

Ad (ii) het opnemen van een uitzondering is cijfermatig bewerkelijk in de uitvoering

- (l) In de eerste plaats zal de uitzondering maar op een beperkt aantal partijen van toepassing zijn. Daarnaast zijn in het overgrote merendeel van de PPS-projecten de fiscale gevolgen vooraf afgestemd met de Belastingdienst (zie ook [bijlage 1](#) hierover) en wordt ook tijdens de loop van het project met de Belastingdienst overlegd indien zich wijzigingen voordoen. Wij verwachten om die reden niet dat de cijfermatige uitvoering zal leiden tot onevenredig zware uitvoeringsproblemen.⁹
- (m) Daar komt bij dat de vennootschappen die onder de uitzondering vallen, in het merendeel van de gevallen alleen maar leningen hebben die onder de uitzondering zouden vallen, aangezien het project en de daarbij horende financiering in een afzonderlijke projectvennootschap is ondergebracht.

Ad (iii) Bijzondere kenmerken rechtvaardigen een uitzondering

⁷ Zie bijvoorbeeld de concept guidance van HMRC met betrekking tot dit wetsvoorstel, paragraaf CFM9710, te vinden op https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/635612/Corporate-interest-restriction-draft.pdf

⁸ Zie artikel 198, §3, lid 3, tweede opsommingsstreepje, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

⁹ Overigens wordt in zijn algemeenheid niet nader onderbouwd waarom deze uitsluiting cijfermatig bewerkelijk is.

- (n) PPS-projecten worden gezien hun aard en in relatie tot de betaalbaarheid door de Nederlandse Staat veelal met bijzonder hoge leverage gefinancierd. Daarbij wordt een zeer uitgebreid en specifiek pakket van voorwaarden en afspraken overeengekomen om de rechten en plichten van leninggever en leningnemer uiteen te zetten. Dit omvat bijvoorbeeld specifiek uitgewerkte beëindigings- en compensatiemechanismen die over de jaren heen in samenwerking tussen o.a. financiers en de Nederlandse Staat tot internationaal erkende documentatie heeft geleid. Dit vindt zijn weerslag in vele bijzondere kenmerken in de financieringsovereenkomsten. De lange looptijden, hoge leverage en bijkomende lage buffer op kasstromen, ten faveure van een lage kostprijs voor de infrastructuur voor de Nederlandse Staat (zonder fiscaal voordeel voor de moedermaatschappijen van de projectorganisaties), zijn juist alleen mogelijk door het specifieke karakter van deze projecten en de contractering rechtstreeks met de Nederlandse Staat.
- (o) Gelet op voorgaande zijn wij van mening dat de bijzondere kenmerken van PPS-projecten voldoende zijn geïllustreerd. Het is logisch dat voor PPS-projecten een uitzonderingsmogelijkheid is opgenomen in de Richtlijn en dat die mogelijkheid ook voortvloeit uit hetgeen is opgemerkt in het kader van Actie 4 van het OECD BEPS project. Bij PPS-projecten is, gelet op de aard van de projecten, de nauwe band met de publieke sector en het feit dat de PPS-projecten grotendeels extern gefinancierd zijn, het risico op grondslaguitholling en winstverschuiving binnen concern gering of non-existent. Om die reden zouden PPS-projecten dan ook niet onder de werking van de earningsstrippingregeling moeten vallen.

1.2 Gewenste verduidelijkingen

- (a) Indien de uitzondering op de earningsstrippingregeling voor PPS-projecten niet wordt opgenomen, verzoeken wij u dat dan tenminste het volgende wordt verduidelijkt:

Begrip "rentebaten" in het voorgestelde artikel 15b Wet Vpb 1969

- (b) De fiscale winst van de PPS-vennootschap wordt in het algemeen bepaald aan de hand van de "compartimentenmethode" die direct samenhangt met het activeren van de bouwkosten als financieel vast actief: de periodieke beschikbaarheidsvergoeding die van de overheidsinstantie wordt ontvangen wordt gesplitst in een annuïteit (bestaande uit aflossing en een rentecomponent) en een dienstencentcomponent. Het rentecomponent in de annuïteit en de dienstencentcomponent maken onderdeel uit van het belastbaar resultaat van de entiteit.
- (c) Gelet op voorgaande zien wij graag bevestigd dat de rentecomponent in de beschikbaarheidsvergoeding kwalificeert als "rentebaten" zoals bedoeld in het voorgestelde artikel 15b Wet Vpb 1969.

Begrip "rentelasten" in het voorgestelde artikel 15b Wet Vpb 1969

- (d) De rente die de PPS-vennootschap verschuldigd is tijdens de bouwfase wordt geactiveerd als onderdeel van het financieel vast activum (vordering op de overheid). De aflossing van dit activum loopt niet door de fiscale winst- en verliesrekening. Zodoende verlagen deze geactiveerde rentekosten de fiscale winst, niet door aftrek maar door lagere belaste inkomsten. Het is ons niet duidelijk of de voorgestelde renteaftrekbeperking ook invloed kan hebben op rentekosten die niet via de winst- en verliesrekening tot een aftrek leiden. Wij veronderstellen dat dit niet het geval is, maar een verduidelijking op dit punt is gewenst.

1.3 Eerbiedigende werking

- (a) Naast deze verduidelijkingen zien wij graag dat er wel gebruik wordt gemaakt van de in de Richtlijn opgenomen mogelijkheid om te voorzien in een eerbiedigende werking voor leningen die zijn aangegaan voor 17 juni 2016.

- (b) Er is (ten onrechte) voor gekozen geen eerbiedigende werking toe te passen in verband met leningen die voor 17 juni 2016 zijn gesloten. PPS-projecten kennen een lange looptijd en de financiering van PPS-projecten is gebaseerd op de lange termijn-verwachting van de opbrengst die met het PPS-project wordt gerealiseerd. Deze projecten zijn mogelijk geheel verkeerd geprijsd als gevolg van de voorgestelde earningsstrippingregeling. De maatregel klemmt temeer bij externe financiering, waarbij door de leningnemer slechts in beperkte mate invloed kan worden uitgeoefend op de leningsvoorwaarden en de earningsstrippingregeling derhalve onverwachte gevolgen met zich meebrengt. Bovendien is het doel van de regeling om het verschil tussen het financieren van een onderneming met leningen of met eigen vermogen te verminderen, hetgeen bij intragroepsleningen nog wel is voor te stellen.
- (c) Wij pleiten ervoor om leningen die voor 17 juni 2016 zijn gesloten uit te sluiten van de earningsstrippingregeling¹⁰, zoals financieringen waarvoor alleen de kasstroom van een specifiek project verhaal biedt (projectfinanciering) en dan ten minste voor externe financiering die voor die datum is gesloten.

1.4 Hanteren minimumnorm aftrekbaarheid rente

- (a) In de Richtlijn is een grens opgenomen van maximaal 30% (van de fiscale EBITDA) en een drempel (safe harbour) van € 3.000.000 (per belastingplichtige / fiscale eenheid). Gelet op het feit dat snel aan deze drempel / grenzen wordt toegekomen en Marktpartijen door de aard van de PPS-projecten niet (of nauwelijks) gebruik kunnen maken van de in artikel 15d lid 8 Wet Vpb 1969 opgenomen doorschuifregeling, pleiten wij voor het aanhouden van de in de Richtlijn opgenomen minimumnorm.

Hoogachtend,

Allen & Overy, Loyens & Loeff, Mazars, Norton Rose Fulbright, Koninklijke BAM Groep, DIF, Boskalis, Ballast Nedam, Dura Vermeer, TBI, TBI PPP, VolkerWessels, John Laing, Rebel Group, Macquarie, TDP

¹⁰ Uiteraard mits deze leningen niet nadien op materiele onderdelen zijn gewijzigd.

BIJLAGE 1

PPS: algemeen

- (a) Een PPS-project wordt in het algemeen uitgevoerd door een speciaal voor het PPS-project opgerichte vennootschap (**PPS-vennootschap**). De PPS-vennootschap sluit de PPS-overeenkomst met een overheidsinstantie; vaak in de vorm van een DBFM(O)-contract.¹¹ De PPS-vennootschap trekt externe financiering en aandeelhoudersfinanciering aan en contracteert met onderaannemers om het PPS-project te kunnen volbrengen. Aandeelhouders van de PPS-vennootschap (**het Consortium**) zijn vaak uit andere hoofde indirect betrokken bij het PPS-project, bijvoorbeeld als (onder)aannemer of als dienstverrichter gedurende de operationele fase.
- (b) Voor het bepalen van de contractsom worden alle kosten en opbrengsten en financiële randvoorwaarden vastgelegd in een financieel model (**het Model**) dat in het kader van de aanbesteding met de overheidsinstantie wordt gedeeld. Op basis van dit Model betaalt de overheidsinstantie gedurende de operationele fase en in sommige gevallen ook al gedurende de bouwfase een beschikbaarheidsvergoeding aan de PPS-vennootschap. De ontvangen beschikbaarheidsvergoedingen worden aangewend om verplichtingen op de financiering te voldoen, voor operationele uitgaven (Opex) en vervangingen (Capex). Het Model bevat verder bepalingen die de beschikbaarheidsvergoeding verlagen bij ondermaatse prestaties van het Consortium (bijvoorbeeld een uitgevallen rijstrook van een snelweg). Daarmee verschuift risico van operationele en financiële tegenvallers van de overheidsinstantie naar het Consortium.
- (c) De PPS-vennootschap trekt, zoals gezegd, externe financiering aan. Die financiering wordt over het algemeen door financiële instellingen zoals BNG Bank, de Nederlandse Waterschapsbank N.V., de European Investment Bank of een niet aan de overheid gerelateerde bank, zoals Rabobank, verstrekt. De financierende banken verbinden aan de financiering, die soms honderden miljoenen euro's betreft, uitgebreide voorwaarden. Een veel gehanteerde voorwaarde is bijvoorbeeld dat de PPS-vennootschap te allen tijde voldoende beschikbaar kasgeld dient te hebben om aan de lopende verplichtingen onder de financiering te voldoen. Indien niet aan de zogenoemde minimale *debt service coverage ratio* wordt voldaan kan er sprake zijn van een default onder de financiering wat tot significante nadelige gevolgen voor de PPS-vennootschap en daarmee voor het PPS-project kan leiden.
- (d) Wanneer de PPS-vennootschap wordt geconfronteerd met onvoorziene uitgaven wordt de *debt service coverage ratio* lager: er is immers minder kasgeld om aan de verplichtingen onder de financiering te voldoen. Uiteraard bevat het Model over het algemeen een buffer om eenmalige, onvoorziene uitgaven op te kunnen vangen. Maar het bestaan van een buffer neemt niet weg dat een structurele, aanmerkelijke verhoging van de belastinglasten van een PPS-vennootschap een significante impact kan hebben op de kasgeld positie van een PPS-vennootschap.

PPS: fiscale aspecten

- (e) Belangrijke fiscale aspecten van een PPS-project worden in het kader van de aanbesteding met de Belastingdienst afgestemd op basis van de dan geldende fiscale wet- en regelgeving. Hierbij ligt de focus op de omzetbelasting en de vennootschapsbelasting. De Belastingdienst hanteert hierbij al jaren een standaardbenadering met het oog op een level playing field in fiscale zin. De afspraken die met de Belastingdienst worden gemaakt zijn geldig tot het moment dat er een relevante wijziging in fiscale wet- of regelgeving plaatsvindt. De implementatie van de Richtlijn in de Nederlandse wetgeving zou een dergelijke relevante wijziging kunnen zijn.

¹¹ *Design Build Finance Maintain (Operate)*.

- (f) In het algemeen activeert een PPS-vennootschap de kosten die toerekenbaar zijn aan het tot stand brengen van het infrastructurele werk als een financieel vast actief: een vordering op de overheidsinstantie. Dit wordt zowel in financiële verslaggeving (vaak op grond van IFRS) als voor vennootschapsbelastingdoeleinden gedaan. Deze verwerking vindt onder meer zijn grondslag in de omstandigheden dat de PPS-vennootschap op geen enkel moment de eigendom van het werk heeft (de overheidsinstantie heeft de eigendom) en de PPS-vennootschap vanwege het doorzetten van risico naar de onderaannemer(s) zelf beperkt risico ten aanzien van het project loopt. De geactiveerde kosten omvatten onder meer de kosten van het ontwerp, de bouw en de rentekosten van het project.
- (g) De fiscale winst van een PPS-vennootschap wordt in het algemeen bepaald aan de hand van de “compartimentenmethode” die direct samenhangt met het activeren van de bouwkosten als financieel vast actief: de periodieke beschikbaarheidsvergoeding die van de overheidsinstantie wordt ontvangen wordt gesplitst in twee componenten: een annuïteit en een vergoeding voor operationele dienstverlening. Het rente-element binnen de annuïteit en de vergoeding voor de operationele dienstverlening worden bij het bepalen van de fiscale winst in aanmerking genomen en de aflossing (uiteraard) niet.
- (h) Er bestaan ook PPS-projecten die de compartimentenmethode niet toepassen en het is niet uitgesloten dat er in de toekomst PPS-projecten worden aanbesteed waarbij de compartimentenmethode niet past. Dit is bijvoorbeeld het geval indien de staat publieke infrastructuur aanbesteedt op voorwaarden waarbij de private partijen meer risico gaan lopen op de inkomsten die met de infrastructuur kunnen worden gerealiseerd, zoals een tolweg of toltunnel. De PPS-vennootschap activeert in dat geval geen financieel vast activum maar een immaterieel vast activum (een concessierecht bijvoorbeeld).